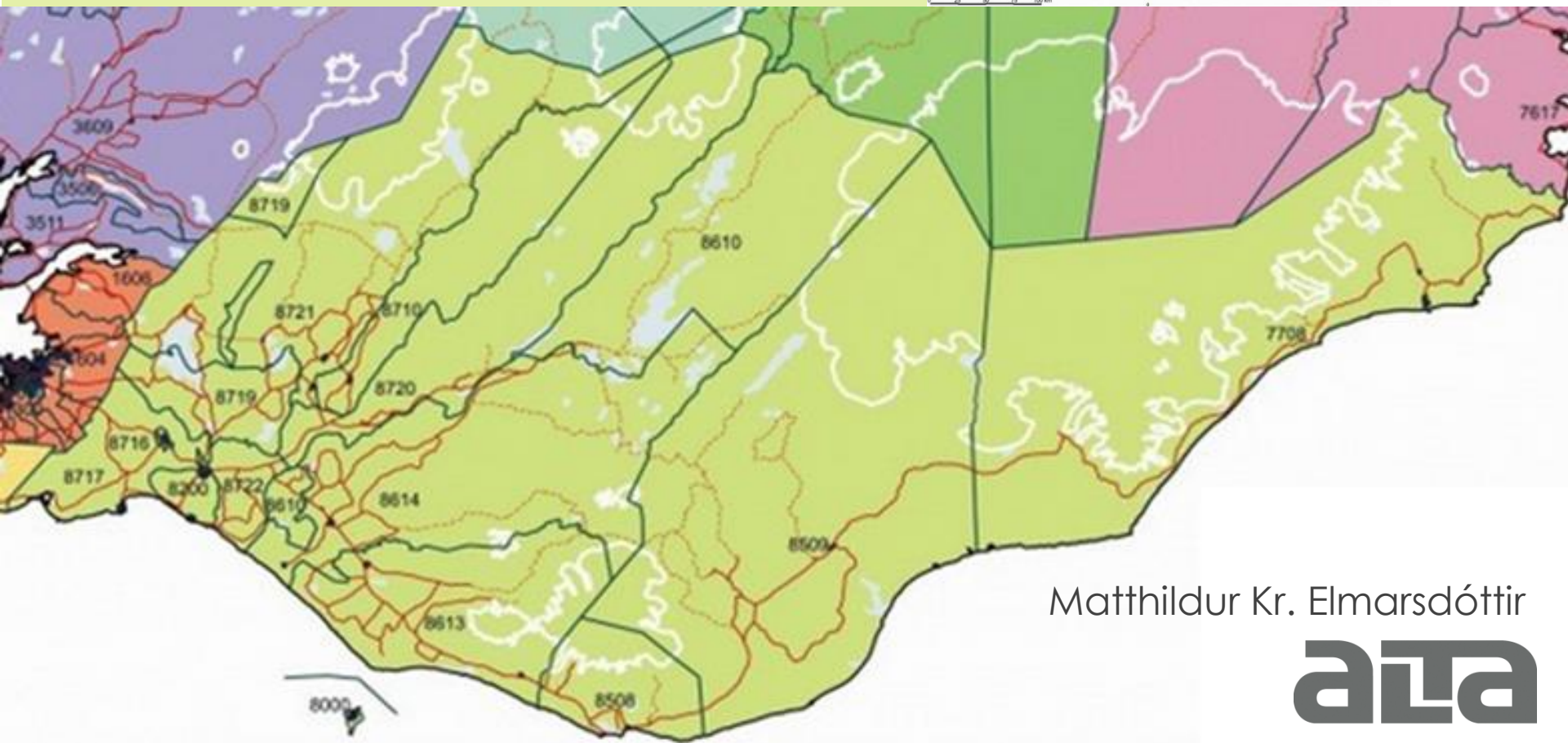
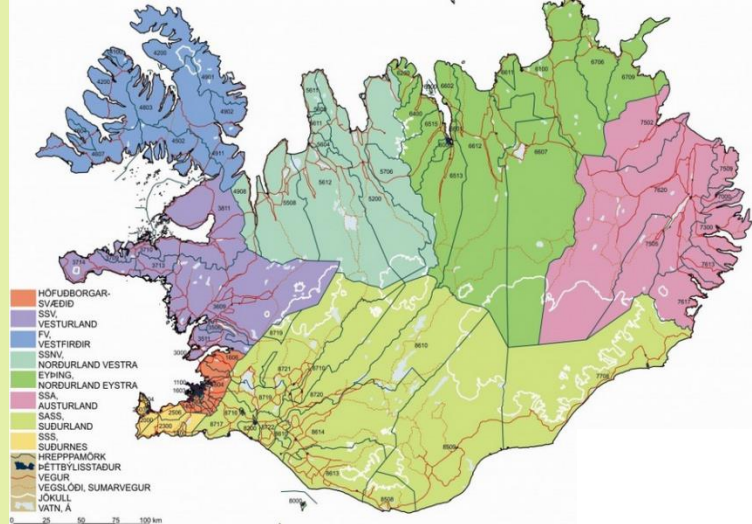

Svæðisskipulag fyrir Suðurland?

1. fundur vinnuhóps
á Selfossi 18.8.2015

Matthildur Kr. Elmarsdóttir

ATA

Spurningin!

Á að vinna svæðisskipulag fyrir Suðurland?

Leiðin að ákvarðanatöku

1. Hver er tilgangur svæðisskipulags?
2. Hvað kallar á svæðisskipulag og hverju gæti það skilað?
3. Hvert ætti umfang svæðisskipulags að vera?
4. Hverjar eiga áherslurnar að vera og hverjir þurfa að koma að verkefninu?
5. Hver er kostnaðurinn? (ekki innan verkefnis vinnuhóps)

3 fundir → Tillaga til ársfundar SASS

1. fundur 18. ágúst

- **Tilgangur, umfang, (áherslur)**

2. fundur 31. ágúst

- **Áherslur, samvinna, samráð**

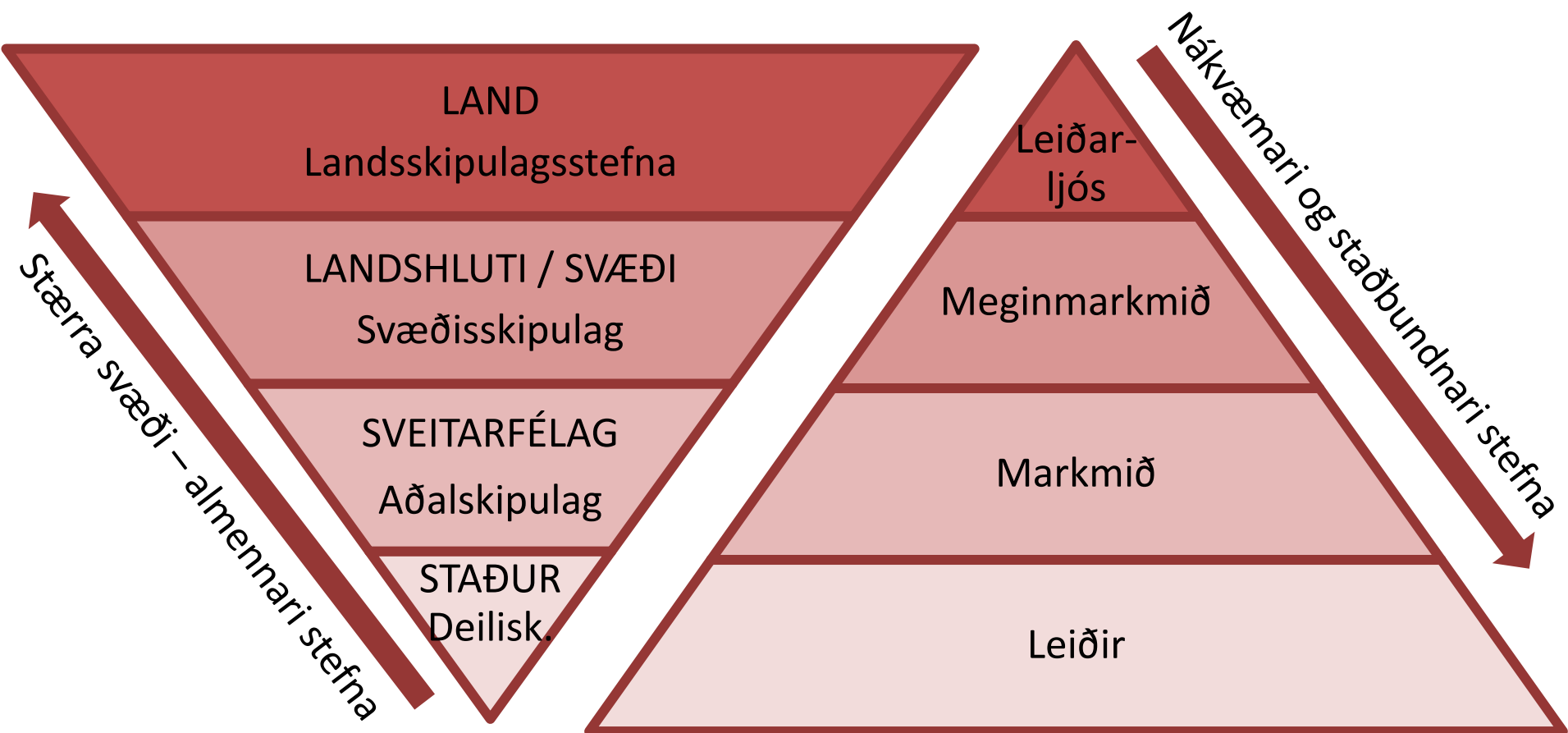
3. fundur 22. september

- **Drög að tillögu til SASS**

1

Hver er tilgangur svæðisskipulags?

Stigskipting skipulagsáætlana

Verkfæri til að stjórna þróun svæða

SÓKNARÁÆTLUN
SUÐURLANDS

2015 - 2019

SUÐURHÁLENDIÐ

Rammaskipulag fyrir Rangárþing ytra, Rangárþing eystra og Skaftárhrepp

VATNAJÖKULSPJÓÐGARÐUR

Stjórnunar- og verndaráætlun
Vatnajökulspjóðgarðs

náttúruvernd, útivist og byggðapróun

SVEITARFÉLAGIÐ ÖLFUS
AÐALSKIPULAG 2010-2022

Greinargerð

SKÝRINGAR

FERÐAÞJÓNUSTA

- Miðstöðvar
- ▲ Skálasvæði
- Fjallasel
- ▲ Skálar utan skipulagssvæðis

SAMGÖNGUR

- Heilsársvegir
- Sumarvegir
- - - Aðrir vegir og slóðar
- Megin gönguleiðir
- Megin reiðleiðir

VERNDARSVÆÐI

- ▨ Friðland og þjóðgarður
- Friðlýstar fornminjar
- Hverfisvernd vegna fornminna
- ▨ Hverfisverndarsvæði

MÖRK

- ▨ Skipulagssvæði

TIL SKÝRINGAR

- Ⓜ Háspennulína 132-220 kV
- Sveitarfélagamörk (ónákvæm)

Landnotkun utan skipulagsmarka er sýnd til skýringar.

Verndaráætlun friðlands að Fjallabaki

Verk- og tímaáætlun

Að stjórna svæði

Stjórnun svæða

Framfylgd áætlunar

Skipulag

Hönnun

Uppbygging

Rekstur

Stefnu-
mótandi
skipulags-
áætlun út
frá vinkli
mörkunar

Ýmiskonar verkefni á sviði atvinnulífs,
umhverfis og samfélags

Miðlun og markaðssetning

Ákvarðanir sem svæðisskipulag getur aðstoðað við að taka

- Hvar uppbygging með svæðisbundið mikilvægi verður.
- Að uppbygging byggir á sérkennum svæðisins og styrki sérstöðu / anda / ímynd þess.
- Hvaða verðmæti og auðlindir með svæðisbundið mikilvægi verða nýttar og verndaðar.
- Hver forgangs röðun verður í uppbyggingu grunngerðar og annarra fjárfestinga sem eiga að styðja við vöxt/próun.

Að nýta auð svæðisins

GRUNNUR – Verðmæti og tækifæri

NÁTTÚRUAUÐUR
Snæfellinga

Jarðfræði

Lífríki og vatnafar

Haf, himinn, veður

MENNINGARAUÐUR
Snæfellinga

Söguþræðir

Menningarlíf

ÞEKKINGARAUÐUR
Snæfellinga

Skólar og ranns.st.

Mannauður

Samstarf og félög

FRAMTÍÐARSÝN – Sérstaða og ímynd Snæfellsness

ÁÆTLUN – Hagnýting verðmæta og sérstöðu

Frá framtíðarsýn að framkvæmd

Policy

STEFNA

Plan

ÁÆTLUN,
SKIPULAG

Programme

Sóknaráætlun

Svæðis-
skipulag

VERKEFNAÁÆTLUN

Project

VERKEFNI, FRAMKVÆMD

Munur á skipulagsstefnu og skipulagi

Stefnumótandi skipulag	Landnotkunarskipulag
Hvert á að beina íbúafjölgun?	
- Í núverandi bæi og þar sem aðgengi að samgöngum, þjónustu og atvinnu er gott. - Þar sem áhrif á náttúruauðlindir og umhverfi eru sem minnst.	- Á svæðum sem eru afmörkuð á uppdrætti og auk þess heimilt að reisa stök íbúðarhús án tengsla við búskap á landbúnaðarsvæðum
Hvernig á að stuðla að því atvinnulífið verða fjölbreyttara og sveigjanlegra?	
- Byggja á styrkleikum svæðisins í landbúnaði og ferðaþjónustu. - Styðja við breytingar sem miða að því að viðhalda frjósemi landbúnaðarlands. - Efla matvælaiðnað á svæði S.	- Orkumannvirki á stað X, Y og Z. - Iðnaðarsvæði á stað R, S og T. - Svæði K verði kornræktarsvæði. - Nýtt hótél á stað U.
Hvernig á að tryggja verndun jarðvegs, vatns og lífríkis og bæta ástand þeirra?	
- Vernda og bæta verðmæta staði/svæði/minjar/tegundir svæðisvísu. - Hagnýta verðmætin til að bæta umhverfið og styðja við efnahagsþróun.	- Hverfisverndarsvæði - Náttúruverndarsvæði
Hvernig getur landnotkunarmynstur og grunngerð gert svæðið sjálfstæðara og sjálbærara?	
- Styðja við nýtingu auðlinda og úrgangs. - Bæta orkuöryggi.	- Nýtingarsvæði - Orkuframleiðslusvæði og orkuflutningur.

SETTLEMENT NETWORK

- ★ Ballarat - Regional city
- Regional centre
- Town
- Small town
- ★ Regional city external to the region
- Settlement external to the region

- Major growth
- Medium growth
- Support sustainable change
- Contain growth

- Designated identified growth centre in Plan Melbourne
- Settlement break

MELBOURNE AND BALLARAT HINTERLANDS

- Areas within 100 km of central Melbourne
- Ballarat hinterland

CONNECTIVITY

- Key relationship
- Key road corridor
- Key rail corridor

ECONOMIC DEVELOPMENT

- Regional employment assets in Ballarat
- Key tourism precinct
- Intensive agriculture
- Horticulture
- Broadacre cropping and grazing
- Viticulture

ENVIRONMENT

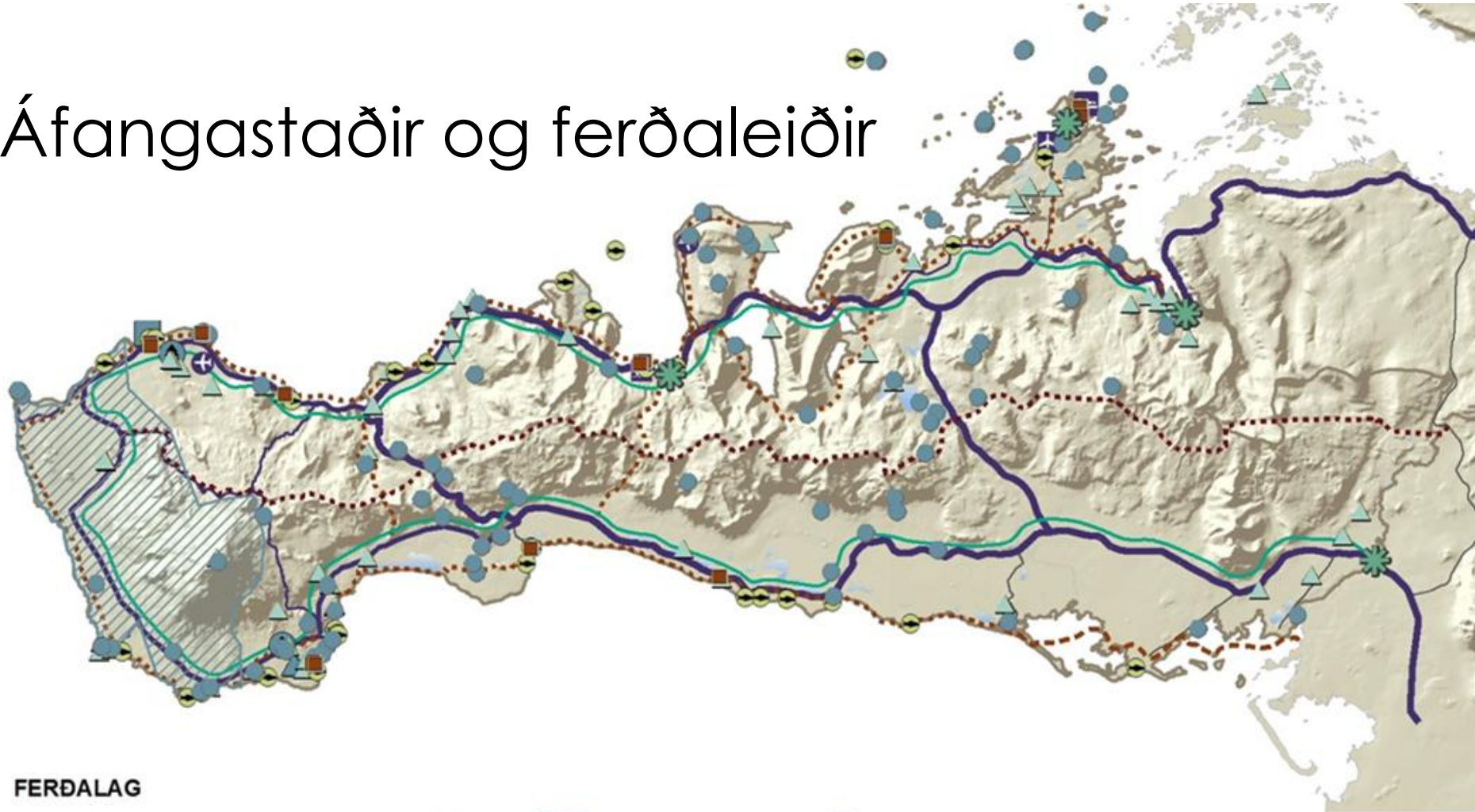
- Areas containing high value terrestrial habitat
- Declared water supply catchment
- Public land
- Lakes and wetlands
- Rivers

Stefnumótandi skipulag

Stefnumótandi skipulag

Áfangastaðir og ferðaleiðir

FERÐALAG

Stofnvegur	Göngu- og reiðleið	Snæfellsjökull þjóðgarðsmörk	Ferja	Þjóðsögur
Tengivegur	Reiðleið	Þjóðgarðsmiðstöð	Flugvöllur	Fornsögur
Rólegur ferðamannavegur	Gönguleið - fjallgarður	Gestastofa	Flugbraut	Saga sjósóknar
Hjólaleið	Inngangar inn í Svæðisgarð	Hlið inn í þjóðgarð	Móttaka skemmtiferðaskipa	Veitinga- og kaffihús með mat úr heimabyggð

2

Hvað kallar á svæðisskipulag fyrir Suðurland og hverju gæti það skilað?

Framtíðarsýn og leiðarljós Sóknaráætlunar Suðurlands 2015-2019

- Fjölbreytt
- Aðlaðandi
- Hvetjandi
- Sjálfbært
- Jákvætt
- Vandað
- Hreinlegt
- Umhverfisvænt
- Fjölskylduvænt

Gæði

Hreinleiki

**Suðurland
framtíðarinnar!**

Fjölbreytni

Fjölskylda

Áherslur Sóknaráætlunar 2015 sem geta varðað svæðisskipulag

- Heildrænt skipulag sem tryggir **sérstöðu**
 - Nýta náttúru, menningu, sögu og aðrar auðlindir landshlutans til atvinnusköpunar í sátt við samfélagið
 - Efla og byggja á styrkleikum, tækifærum og vaxtarsprotum
- Skapa **ímynd** gæða og hreinleika
 - Bæta samkeppnishæfni fyrirtækja og atvinnulífs
 - Efla ferðapjónustu og matvælaframleiðslu með öflugri markaðssókn
 - Styðja við vöruþróun og markaðssókn
 - Greining sem nýtist við markaðssetningu og kynningu á landshlutanum eða svæðum innan hans gagnvart ferðamönnum
- Vinna að **umhverfisvakningu**
- Auka **fjölbreytni** á öllum sviðum
- Aukin **samvinna** á milli sveitarfélaga

Línur sem Sóknaráætlun Suðurlands leggur

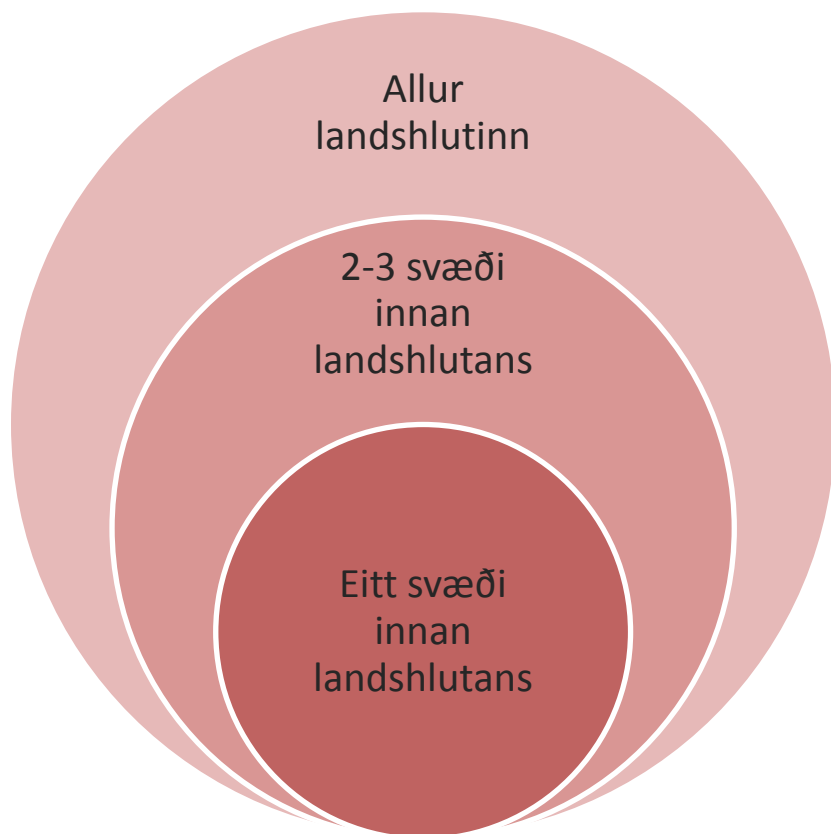
Tækifæri til að byggja á	Verk að vinna
Fjölbreyttar auðlindir: grunnvatn, vatnsafl, jarðhiti, jarðvegur, vindur	- Samstillta hagsmuni - Ákveða hvað/hvar á að nýta og hvar vernda - Nýta heitt vatn til heilsutengdrar starfsemi - Framleiða og nýta orku
- Mikill fjöldi ferðamanna - Vinsælir ferða-/áfangastaðir - Fjölbreytt náttúra og landslag - Rík saga og söguminjar	- Dreifa ferðamönnum - Fjölga afþreyingarmöguleikum - Auka fjölbreytni í ferðaþjónustu - Merkja sögustaði víðar
Mikil sumarhúsa og frístundabyggð	Tryggja gæði og taka tillit til landslags
Góð þekking í iðnaði og landbúnaði	- Auka fjölbreytni í atvinnulífi - Auka fullvinnslu - Samtvinna við ferðaþjónustu
Öflugur landbúnaður	
- Öflugt menningarlíf - Góðar grunnstoðir	- Fjölga störfum í menningartengdri starfsemi - Samtvinna betur við ferðaþjónustu - Bæta möguleika til fjármögnunar
- Góðar og auðveldar vegasamgöngur - Nálægð við Reykjavík	- Bæta brýr og tengivegi - Bæta vetrarþjónustu
Gott samstarf sveitarfélaga	Auka samstarf

3

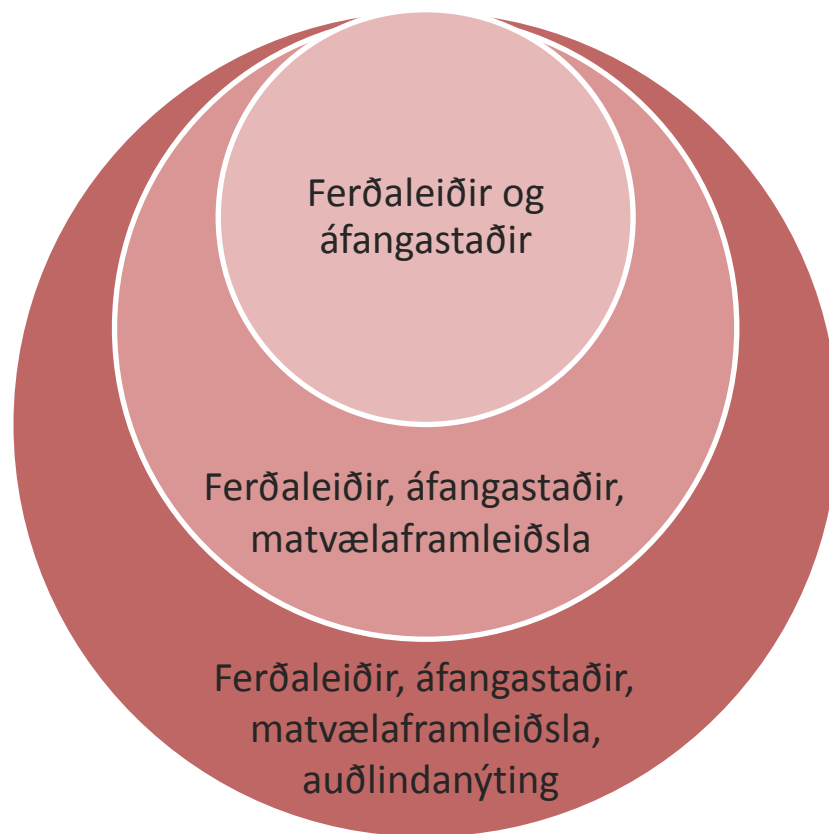
Hvert ætti umfang svæðisskipulags
að vera?

Umfang svæðisskipulags?

Landfræðilegt umfang

Efnislegt umfang

Valkostir - landfræðilegt umfang

VALKOSTUR 1:
Ekkert svæðisskipulag

Sóknaráætlun

VALKOSTUR 2:
Svæðisskipulag fyrir
hluta Suðurlands

Sóknaráætlun

Svæðis-
skipulag
1

1

Svæðis-
skipulag
2

2

VALKOSTUR 3:
Svæðisskipulag fyrir
allt Suðurland

Sóknaráætlun

Svæðisskipulag
Suðurlands

Valkostir – efnislegt umfang

Snýst annars vegar um hvaða málaflokkar / viðfangsefni verða tekin fyrir

Snýst hins vegar um hvort tekur einungis til skipulagsmála eða einnig annarra sviða

Viðfangsefni

Samgöngur	Ferðaþjónusta	Matvælaframleiðsla	Orkuframleiðsla	Nýting annarra auðlinda
Stofnvegir og ferðaleiðir	Þjónustusvæði	Landbúnaður	Vindorka	Vatnsvernd og -nýting
Vega-kerfi	Þjónusta	Byggðar-mynstur	Líffræðil. fjölbr.	Landslag

Stefnusvið

Skipulagsmál

Atvinnulíf

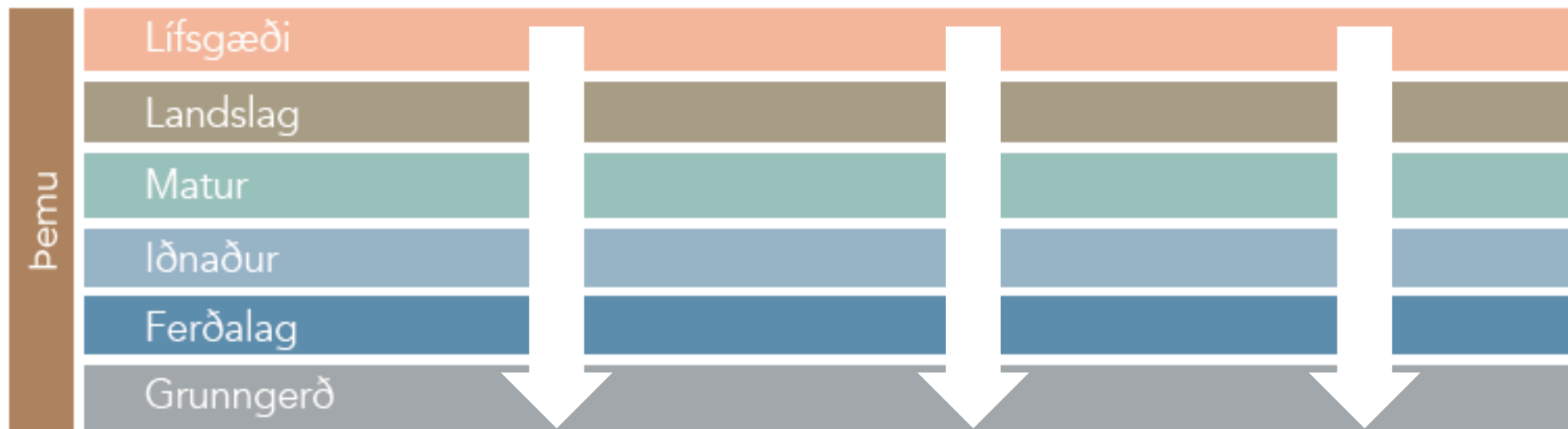
Menntamál

Dæmi um viðfangsefni

ÞEMU		
snæfellsk LÍFSGÆÐI	Búsetuskilyrði	Skólar
	Menningarlíf	Lýðheilsa
snæfellskt LANDSLAG	Þjóðgarður	Líffræðileg fjölbr.
	Jarðfræðileg fjölbr.	Sveitir og bæir
snæfellskur MATUR	Matarmenning	Landbúnaðarvörur
	Sjávarfang	Annað hráefni
snæfellskur IÐNAÐUR	Upplýsingaiðnaður	Framleiðsluiðnaður
	Skapandi greinar	Mannvirkjagerð
snæfellskt FERÐALAG	Staðarandi, gæði	Ferðaleiðir
	Lykilþemu	Grunngerð
snæfellsk GRUNNGERÐ	Vegir, stígar, alm.samg.	Fjarskipti, veitur
	Hafnir, flugvelli	Stjórnun

Valkostir – stefnusvið

	Svæðisskipulag - sóknaráætlun		
	Stefna í skipulagsmálum	Stefna í atvinnumálum	Stefna í fræðslu – og markaðsmálum
TEGUNDIR MARKMIÐA	U - markmið • mótun umhverfis og byggðar	A – markmið • þróun atvinnustarfsemi	Þ – markmið • þekking, miðlun og markaðssetning
FRAMFYLGD MARKMIÐA	aðalskipulag deiliskipulag bygginga- og framkvæmdaleyfi	fjárhagsáætlanir framkvæmdaáætlanir verkefnaáætlanir	

Valkostir - viðfangsefni

Samgöngur	Ferðaþjónusta	Matvæla- framleiðsla	Orkuframleiðsla	Nýting annarra auðlinda
Stofnvegir	Ferðaleiðir - þemaleiðir	Verðmæt landbúnaðarlönd	Vindorka	Vatnsnám Vatnsvernd
Tengivegir	Stærri áfangastaðir í dreifbýli	Svæði fyrir umfangsmikla ræktun	Vatnsorka	Efnisnám
Slóðar	Strandlengjan		Jarðhiti	Náttúruvernd
Hjólaleiðir og - stígar	Sumarhúsabyggð			
Reiðleiðir	Karaktersvæði þemasvæði		Sjávarföll	Úrgangur
	Ímynd			

Skilaboð um viðfangsefni frá ráðstefnu SASS á Helli í mars 2015

- Ferðapjónusta
- Matvælaframleiðsla
- Auðlindanýting
 - Vatn
 - Orkulindir
 - Jarðvegur, jarðefni

Efla ferðapjónustu

Markmið	Leiðir í skipulagsmálum
• Nýta fjölbreytta og einstaka náttúru og sögu til að efla ferðapjónustu á láglendi og hálendi. • Byggja upp hæga ferðamennsku (slow-tourism). • Byggja upp hjólreiðaferðamennsku (bike tourism). • Byggja upp fuglaskoðunarferðamennsku (fuglatengda ferðapjónustu). • Nýta tækifæri sem búa í Kötlu Geopark og Vatnajökulspjóðgarði. • Stuðla að fjölgun skemmtiferðaskipa. • Nýta tækifæri tengd kvikmyndagerð.	• Heildstætt skipulag þjónustusvæða, gististaða, áfangastaða, áningarstaða (þ.m.t. salerna) og ferðaleiða (þ.m.t. vega, slóða, stíga, leiða). • Kortleggja styrkleika hvers svæðis og byggja upp á grunni þess. • Meta ástand staða og ákveða mótvægisaðgerðir. • Bæta aðgengi að áhugaverðum svæðum/stöðum. • Skipuleggja hjólaleiðir og –stíga almennt. • Yfirfara hafnaskipulag og flugvallaskipulag. • Skipuleggja strandlengjuna; skilgreina fuglaskoðunarstaði. • Skipuleggja m.t.t. jöklaferðamennsku. • Skilgreina „hlið“ inn í landshlutann.

Styrkja matvælaframleiðslu

Markmið	Leiðir í skipulagsmálum
• Efling landbúnaðar. • Aukin garðyrkja. • Nýting fiskimiða.	• Samgöngur. • Svæði til ræktunar og beitar. • Svæði fyrir ræktun og gróðurhús. • Hafnir. • Vörumerki, ímynd <i>Skilaboð úr hópaumræðum á ráðstefnu SASS á Hellu 25. mars 2015</i>

Aukin nýting fersk vatns og jarðefna

Markmið	Leiðir í skipulagsmálum
- Útflutningur neysluvatns - Sala jarðefna.	- Kortleggja vatnsauðlindir. - Afmarka vatnsverndarsvæði. - Afmarka vatnsnýtingarsvæði. - Afmarka átöppunarsvæði. - Afmarka efnistökusvæði.

Aukin framleiðsla og nýting orku

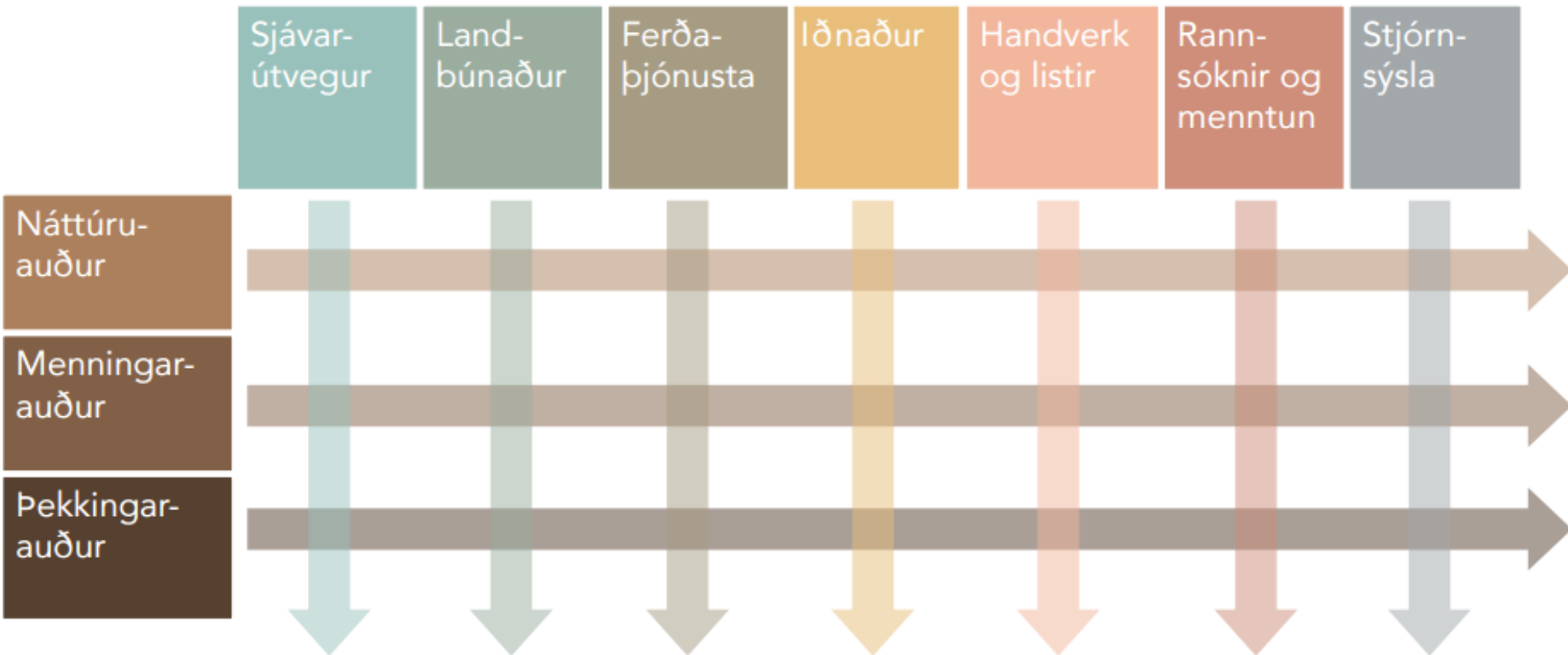
Markmið	Leiðir í skipulagsmálum
- Nýting vatnsafls. - Nýting jarðvarma. - Framleiðsla líforku úr lífrænum úrgangi. - Nýting vindorku. - Virkjun árósa og sjávarfalla.	- Marka langtímastefnu. - Ákveða virkjanir. - Ákveða flutningsleiðir raforku. - Tryggja jafnvægi milli nýtingar og verndar. - Skilgreina „óröskuð svæði“ og „manngerð svæði“. Virkja ákveðin svæði, en friða önnur. - Afmarka sameiginleg svæði fyrir lífrænan úrgang. - Afmarka sameiginleg svæði fyrir metangasframleiðslu. - Ákveða staðsetningu vindmylla á völdum svæðum á hálendinu; á hálendisbrún, skammt frá háspennulínu.

4

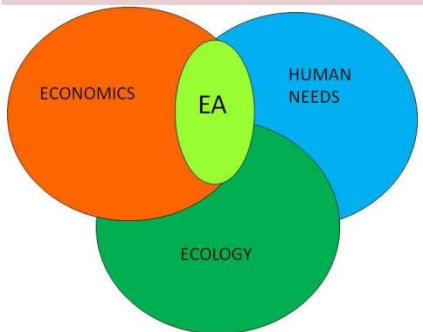
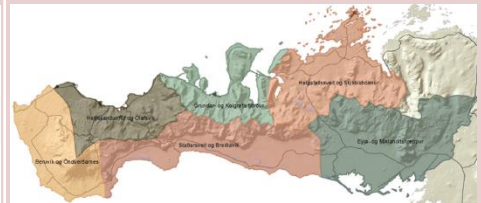
Hverjar eiga áherslurnar að vera og hverjir þurfa að koma að verkefninu?

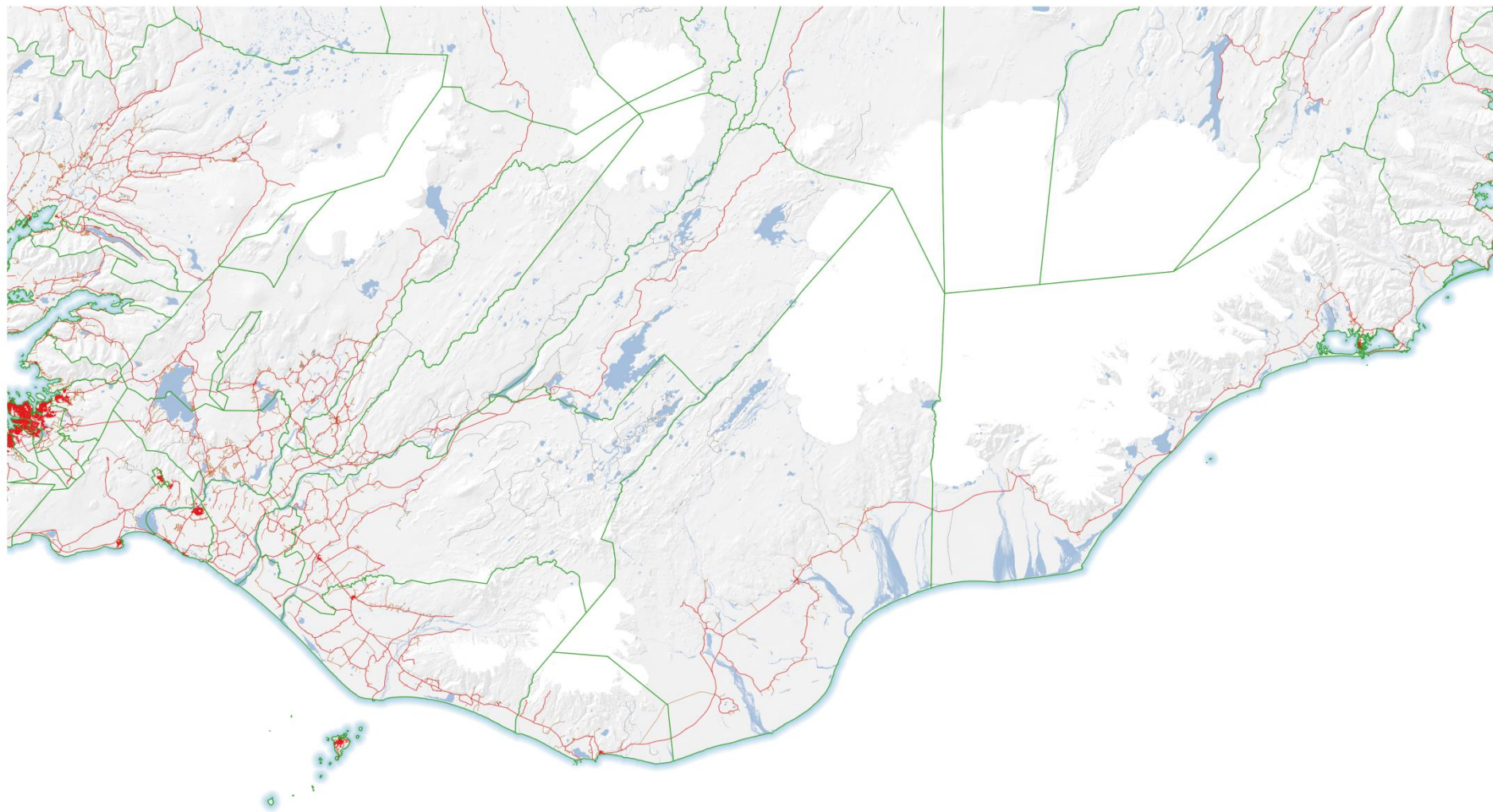
Viðfangsefni næsta fundar
31. ágúst nk.

Margir geirar nýta auðinn sem býr í svæðinu

Mögulegar áherslur við skipulagsgerð

Vistkerfi	Landslag	Branding	Staðarandi
Unnið út frá þeirri <u>þjónustu</u> sem vistkerfið veitir umhverfi, efnahag og íbúum. Miðar að því að tryggja <u>heilbrigði</u> vistkerfi og að ekki verði farið fram úr burðarþoli svæðis.	Greining á <u>landslagsauðlindum</u>; náttúru, sögu og menningar. Miðar að því að uppbygging taki mið af sérkennum landslag og getur einnig miðað að breiðri <u>verðmætasköpun</u> á grunni sérkenna svæðis.	Áhersla á að greina <u>sjálfsmynd</u> svæðis, móta <u>ímynd</u> á grunni hennar og setja stefnu sem styður við hana. Tengja við <u>markaðssetningu</u> fyrir mismunandi markhópa. Miðar að því að svæðið <u>tali einni röddu</u> inn á við og út á við.	Greining á staðaranda og framsetning "Sense of Place Toolkit" Miðar að því að hjálpa rekstraraðilum að nýta sér sérkenni svæðisins í sinni <u>vörubrúun</u> og <u>miðlun</u>.
		 Markaðsstofa Suðurlands	IT IS ALL ABOUT 'TELLING A STORY' ... Wildlife & Natural Beauty: Heritage & Culture: Inspiration: Tranquillity: Recreation & Enjoyment:

0 25 50 75 100 km

ATA